

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

**NUTARIMAS
DĖL NACIONALINĖS DARBOTVARKĖS „LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIŲ
RENGIMO PILIETINIAM PASIPRIEŠINIMUI STRATEGIJA“ PATVIRTINIMO**

2022 m. gegužės 17 d. Nr. XIV-1102
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos karo padėties įstatymo 3 straipsnio 4 dalimi ir Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo 15 straipsnio 2 dalimi, n u t a r i a:

1 straipsnis.

Patvirtinti Nacionalinę darbotvarkę „Lietuvos Respublikos piliečių rengimo pilietiniam pasipriešinimui strategija“ (pridedama).

Seimo Pirmininkė

Viktorija Čmilytė-Nielsen

NACIONALINĖ DARBOTVARKĖ „LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIŲ RENGIMO PILIETINIAM PASIPRIEŠINIMUI STRATEGIJA“

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nacionalinės darbotvarkės „Lietuvos Respublikos piliečių rengimo pilietiniam pasipriešinimui strategija“ (toliau – Darbotvarkė) paskirtis – numatyti pilietinio pasipriešinimo vietą valstybės gynyboje, Lietuvos Respublikos piliečių (toliau – piliečiai) rengimo pilietiniam pasipriešinimui tikslus, uždavinius ir jų įgyvendinimo kryptis, kad pilietinis pasipriešinimas būtų veiksmingas Lietuvos gynybinės galios elementas, būtų užtikrintas Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintos piliečių teisės priešintis bet kam, kas prievarta kėsina į šalies nepriklausomybę, jos teritorijos vientisumą ir konstitucinę santvarką, ir jų teisės bei pareigos ginti valstybę nuo užsienio ginkluoto užpuolimo įgyvendinimas.

2. Darbotvarkė parengta vadovaujantis Konstitucijos, Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo, Lietuvos Respublikos ginkluotos gynybos ir pasipriešinimo agresijai įstatymo, Lietuvos Respublikos karo padėties įstatymo, Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatymo, Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir priimančiosios šalies paramos įstatymo, Lietuvos Respublikos Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo, Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo, Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo, Nacionalinio saugumo strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimu Nr. IX-907 „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos karinės strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2016 m. kovo 17 d įsakymu Nr. V-252 „Dėl Lietuvos Respublikos karinės strategijos tvirtinimo“, nuostatomis.

3. Darbotvarkėje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžiamos Darbotvarkės 2 punkte nurodytuose įstatymuose ir Lietuvos Respublikos Seimo nutarimuose, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatyme, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme ir Ilgalaikėje pilietinio ir tautinio ugdymo programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2006 m. rugsėjo 19 d. nutarimu Nr. X-818 „Dėl Ilgalaikės pilietinio ir tautinio ugdymo programos patvirtinimo“.

II SKYRIUS

PILIE TINIO PASIPRIEŠINIMO SAMPRATA IR VIETA VALSTYBĖS GYNYBOJE

4. Pilietinis pasipriešinimas yra svarbiausio Lietuvos gynybos principo – visuotinės gynybos – dalis. Gynybos visuotinumą reiškia, kad valstybės gynyba yra suprantama ne tik kaip gynyba ginklu ir todėl ji yra ne tik Lietuvos kariuomenės ir kitų ginkluotąsias pajėgas sudarančių institucijų bei NATO sąjungininkų atsakomybė. Vykdyti grėsmių prevenciją, priešintis agresijai ir okupacijai turi būti pasiryžęs kiekvienas pilietis, nepriklausomai nuo amžiaus ir gyvenamosios vietos, taip pat turi būti pasirengusios visos civilinės valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, ūkio subjektai, visuomenė, piliečių bendrijos ir organizacijos. Gynybai turi būti sutelkiami ir naudojami visi valstybės ištekliai.

5. Pilietinis pasipriešinimas suprantamas kaip piliečių veikla priešintis agresijai – ginkluotos jėgos panaudojimui ar grasinimui panaudoti ją prieš Lietuvos Respublikos suverenitetą, teritorijos vientisumą ar politinę nepriklausomybę – ir okupacijai. Pilietinis pasipriešinimas yra dviejų rūšių:

5.1. neginkluotas pilietinis pasipriešinimas – tai piliečių dalyvavimas valstybės gynyboje naudojant nekarines, nesmurtines priemones;

5.2. ginkluotas pasipriešinimas – tai piliečių dalyvavimas valstybės gynyboje naudojant karines priemones.

6. Svarbiausi rengimo pilietiniam pasipriešinimui elementai, kuriuos reikia ugdyti dar taikos metu, siekiant, kad pilietinis pasipriešinimas būtų veiksminga šalies gynybos dalis, yra šie:

6.1. atsparumas – tai piliečių gebėjimas be didelių pasekmių atlaikyti bet kokią valstybės ar visuomenės sutrikdymą, jam pasibaigus kuo greičiau grįžti į pirminę būklę arba greitai prisitaikyti prie pakitusių aplinkybių. Atsparumas sumažina priešišku jėgų galimybes daryti neigiamą poveikį valstybei ir visuomenei, sukuria tvirtesnę tvaraus valstybės vystymosi pagrindą. Atsižvelgiant į tai, ypač svarbios piliečių žinios apie šiuolaikines saugumo grėsmes, taip pat jų gebėjimai tinkamai susidoroti su šių grėsmių padariniais, kritinis mąstymas, todėl atsparumas yra reikšmingas ir kaip atgrasymo veiksnys, ir kaip tvirtos pilietinės valios kūrimo prielaida. Šiuo atžvilgiu svarbi atsparumo ir pilietinės valios sąsaja, ypač pasitikėjimo valstybe aspektu, nes didelis pasitikėjimas valstybe (jos demokratine sistema, valstybės ir savivaldybių institucijomis ir įstaigomis, jų veikla, kitais piliečiais) mažina galimybes daryti priešišką išorinį poveikį (ypač informacinį, verbavimo veiklos);

6.2. pilietinė valia – tai visų piliečių, nepriklausomai nuo jų amžiaus, apsisprendimas ir pasiryžimas kovoti už šalies nepriklausomybę ir priešintis agresoriui visais įmanomais būdais, nedraudžiamais visuotinai pripažįstamų tarptautinės teisės normų. Pilietinė valia yra svarbus

atgrasymo veiksnys: ji skatina piliečius aktyviai dalyvauti rengiantis valstybės gynybai, o potencialus agresorius, matydamas visuomenės pasiryžimą priešintis, gali būti labiau linkęs atsisakyti invazinių ketinimų. Pilietinei valiai ugdyti svarbus piliečių suvokimas, kad valstybės gynyba yra jų konstitucinė teisė ir pareiga, taip pat apsisprendimas prie jos prisidėti. Pilietinę valią stiprina ir domėjimasis šalies istorija bei bendrosios pilietinės vertybės (pasitikėjimas valstybės ir savivaldybių institucijomis ir įstaigomis, kitais piliečiais, antikorpacinis sąmoningumas, sąmoningas ir aktyvus dalyvavimas valstybės valdyme, visuomeniniame gyvenime ir savanoriškoje veikloje), skatinančios tapatinimąsi su valstybe, suvokimą, kad prisidedama prie jos kūrimo ir teigiamų pokyčių joje, ir tikėjimą, kad visa tai svarbu saugoti ir ginti;

6.3. Žinios ir įgūdžiai. Žinių ir įgūdžių įgijimas užtikrina, kad piliečių dalyvavimas pilietiniame pasipriešinime taptų realia gynybine galia. Tam reikalingos dvejopos žinios ir įgūdžiai: neginkluoto pilietinio pasipriešinimo žinios ir įgūdžiai ir karinis pasirengimas, sudarantis galimybę įsitraukti į ginkluotą pasipriešinimą.

7. Pilietinio pasipriešinimo vaidmuo, valdymo ir organizavimo ypatumai, būdai ir veiksmai, kurių gali imtis piliečiai taikos, mobilizacijos ir (ar) karo padėties bei okupacijos atvejais, apibūdinami taip:

7.1. Taikos metu piliečiai rengiami pilietiniam pasipriešinimui: stiprinamas jų atsparumas ir pilietinė valia, jiems suteikiama pilietinio pasipriešinimo žinių ir praktinių įgūdžių. Tai padeda užtikrinti veiksmingą piliečių įsitraukimą į šalies gynybą ir efektyvų atgrasymą. Taikos metu valstybės saugumui ir visuomenės gerovei kylantys iššūkiai yra nekariniai, pavyzdžiui, informacinės ir kibernetinės atakos, priešiško užsienio valstybių žvalgybos institucijų veikla. Atsižvelgiant į tai, svarbu, kad piliečiai gebėtų atpažinti tokias grėsmes ir būtų atsparūs bandymams palaužti jų valią priešintis. Susiklosčius situacijai, kai valstybėje vyksta vietinio pobūdžio ginkluotas incidentas, neprilygstantis agresijos aktui, svarbu, kad piliečiai palaikytų teisėtai sudarytas valdžios institucijas ir valstybės teritorijos vientisumą, taip pat prireikus teiktų savanorišką pagalbą civilinėms valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kartu su Lietuvos kariuomene dalyvaujančioms neutralizuojant grėsmę. Taikos metu piliečių atsparumo didinimui ir jų rengimui pilietiniam pasipriešinimui vadovauja Lietuvos Respublikos Vyriausybė, šį procesą koordinuoja Nacionalinio saugumo komisija, pagal kompetenciją įgyvendina Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Lietuvos kariuomenė, Lietuvos šaulių sąjunga, kitos valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, įtraukiamos nevyriausybinės organizacijos (toliau – NVO). Bendradarbiaudamos su valstybės ir savivaldybių institucijomis ir įstaigomis bei NVO, Lietuvos kariuomenė organizuoja ir vykdo piliečių rengimą ginkluotam pilietiniam pasipriešinimui, Lietuvos šaulių sąjunga organizuoja ir vykdo piliečių rengimą neginkluotam pilietiniam pasipriešinimui.

7.2. Mobilizacijos ir (ar) karo padėties metu piliečiai, kurie yra įtraukti į civilinio mobilizacinio personalo rezervą arba yra ginkluotųjų pajėgų nariai, vykdo iš anksto jiems nustatytas pareigas mobilizacijos ar ginkluotos valstybės gynybos srityje. Paskelbus mobilizaciją, į civilinio mobilizacinio personalo rezervą įtraukti piliečiai dalyvauja valdant mobilizaciją arba įgyvendinant civilinių mobilizacijos institucijų mobilizacijos planuose nustatytus veiksmus ir priemones. Mobilizacijos ir (ar) karo padėties metu piliečiai Karo padėties įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis gali būti pasitelkiami būtiniesiems darbams atlikti. Mobilizacijos ir (ar) karo padėties metu visi piliečiai taip pat gali vykdyti neginkluoto pilietinio pasipriešinimo veiksmus (pilietinių akcijų, nepaklusnumo, trukdyti agresoriui įsigalėti). Karo padėties metu piliečiai, kurie yra ginkluotųjų pajėgų nariai, dalyvauja ginkluotame pasipriešime Karo padėties įstatymo ir Karo prievolės įstatymo nustatyta tvarka ir vykdo valstybės ginkluotos gynybos ir ginkluotųjų pajėgų mobilizacijos planuose nustatytas arba ginkluotųjų pajėgų vado ar jo įgalioto asmens skiriamas užduotis. Mobilizacijos ir (ar) karo padėties metu vadovavimą ginkluotam pilietiniam pasipriešinimui ir jo organizavimą užtikrina valstybės ginkluotos gynybos struktūros. Vadovavimas neginkluotam pilietiniam pasipriešinimui vykdomas per mobilizacijos valdymo struktūras ir organizuojamas teritoriniu principu, pasitelkiant karo padėties metu veikiančias savivaldybių institucijas ir įstaigas bei jų pareigūnus.

7.3. Okupacijos atveju pilietinis pasipriešinimas tampa viena iš esminių valstybingumo tęstinumo užtikrinimo priemonių. Ginkluoto ir neginkluoto pilietinio pasipriešinimo (rezistencijos) veiksmis siekiama neleisti okupantui legitimizuoti savo valdžios, silpninti jo politinius, administracinius ir karinius pajėgumus, taip pat rodyti okupantui ir tarptautinei bendruomenei nesvyruojantį pasiryžimą priešintis. Įvykus okupacijai, atsižvelgdami į susiklosčiusią situaciją, piliečiai, vykdydami neginkluotą pilietinį pasipriešinimą, gali dalyvauti Tautos pasipriešinimo vadovybės veikloje (nepriklausomai nuo iki okupacijos užimtų pareigų), teikti paramą partizanų vienetams, imtis okupacinio režimo nepripažinimo, politinio, ekonominio, socialinio nebendradarbiavimo, protesto, trukdymo ir kitų veiksmų. Įvykus okupacijai, piliečiai gali dalyvauti ginkluotame pasipriešime partizanų vienetų, veikiančių okupuotoje teritorijoje, sudėtyje. Jeigu dėl okupacijos nebegali veikti pagal Konstituciją sudarytos valstybės valdžios institucijos, pilietiniam pasipriešinimui vadovauja Tautos pasipriešinimo vadovybė.

III SKYRIUS

APLINKOS ANALIZĖ

8. Stiprybės:

8.1. Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos turi priskirtas funkcijas su rengimu pilietiniam pasipriešinimui susijusiose srityse.

8.2. Išskirtinis vaidmuo atitenka Lietuvos šaulių sąjungai, kuriai Lietuvos šaulių sąjungos įstatymu numatyta dalyvauti ir ginkluotoje gynyboje, ir neginkluotame pilietiniame pasipriešinime, todėl stiprinamas visapusiškas Lietuvos šaulių sąjungos įsitraukimas į valstybės gynybą, didinami šaulių rengimo pajėgumai.

8.3. Stiprinant piliečių atsparumą, pilietinę valią, žinias apie valstybės gynybą ir pilietinį pasipriešinimą, leidžiami įvairioms visuomenės grupėms skirti leidiniai, visuomenė nuolat informuojama ir šviečiama informacinių ir kibernetinių grėsmių, valstybės gynybos, pilietinio pasipriešinimo, civilinės saugos klausimais, įgyvendinama kita valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų ryšių su visuomene stiprinimo veikla. Piliečiai taip pat turi plačias galimybes, atlikdami profesinę karo tarnybą, savanorišką nenuolatinę karo tarnybą, privalomąją pradinę karo tarnybą, kariūnų tarnybą, šaulio tarnybą, savanoriškai įgyti žinių ir įgūdžių, reikalingų įsitraukti į ginkluotą pasipriešinimą.

8.4. Pilietinis ugdymas įtrauktas į formaliojo ir neformaliojo švietimo sistemą. Pilietiškumas ir patriotizmas ugdomi bendrojo ugdymo mokyklose kaip integrali kitų mokomųjų dalykų dalis ir kaip atskiras dalykas (9–10 klasėse), 11–12 klasių mokiniams sukurtas pasirenkamasis kūno kultūros modulis „Krašto gynyba“ ir pasirenkamasis dalykas „Nacionalinis saugumas ir krašto gynyba“. Neformaliojo švietimo srityje mokyklose veikia jaunųjų šaulių būreliai, kiekvienais metais rengiami įvairūs renginiai ir projektai, kuriais skatinamas pilietiškumas ir supažindinama su krašto gynyba.

9. Silpnybės:

9.1. Prie atsparumo, pilietinės valios stiprinimo prisideda įvairios skirtingas iniciatyvas įgyvendinančios valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, bet nėra bendro jų veiklos koordinavimo ir stebėsenos piliečių rengimo pilietiniam pasipriešinimui srityje.

9.2. Valstybės institucijų ir įstaigų veiklos skaidrumo, atvirumo ir efektyvumo stoka, nekokybiška informacijos apie priimamus sprendimus ir pasiektus rezultatus sklaida, sudėtingos ir nepakankamai veiksmingos visuomenės įsitraukimo į sprendimų priėmimą procedūros, korupcijos apraiškos viešajame sektoriuje gali silpninti piliečių pasitenkinimą gyvenimu valstybėje ir pasiryžimą ją ginti.

9.3. Stiprintinas mokinių pilietinis ugdymas mokyklose. Pilietiškumo pagrindų dalykas traktuojamas nepakankamai rimtai, jam trūksta patrauklumo, jis mažai siejamas su praktine veikla, Lietuvos ir pasaulio aktualijomis, nepakankamai stiprinami įgūdžiai aktyviai įsitraukti į gyvenamosios vietovės bendruomenės ir valstybės gyvenimą. Kai kuriais atvejais tai lemia mokytojų kompetencijų trūkumas. Dažnai pilietinis ugdymas tampa pridėtine pamoka prie pagrindinio mokytojo mokomojo dalyko. Pasirenkamieji mokomieji dalykai apie gynybą taip pat nepakankamai populiarūs. Mokiniam trūksta švietimo civilinės saugos klausimais.

9.4. Lietuva neturi visuomenės sutartos valstybės kovų už laisvę ir pasipriešinimo istorinės atminties politikos.

9.5. Trūksta glaudesnio bendradarbiavimo ir veiksmų koordinavimo su NVO, taip pat su patriotinėmis išėivijos organizacijomis, veikiančiomis euroatlantinės integracijos kriterijus atitinkančiose užsienio valstybėse. Nepakankamai išnaudojamos NVO teikiamos galimybės piliečių švietimo ir neformaliojo mokinių švietimo srityse, trūksta bendradarbiavimo su savivaldybėse veikiančiomis NVO ir bendruomeninių organizacijų tarybomis.

9.6. Leidžiami įvairūs leidiniai, kuriais siekiama stiprinti piliečių atsparumą ir žinias apie valstybės gynybą ir pilietinį pasipriešinimą, tačiau jais neužtikrinama efektyvi ir paveiki informacijos sklaida.

9.7. Neapibrėžtas verslo vaidmuo esant skirtingoms situacijoms (ekstremaliajai situacijai, krizei, mobilizacijai, karo padėčiai).

10. Galimybės:

10.1. Stipri, aktyvi ir organizuota Lietuvos diaspora. Užsienyje veikiančios lietuviškos organizacijos, lituanistinės mokyklos stiprina lietuvišką tapatybę, ugdo patriotizmą ir meilę Lietuvai.

10.2. NVO, taip pat Lietuvos diasporos demokratinių patriotinių organizacijų, veikiančių euroatlantinės integracijos kriterijus ir vertybes atitinkančiose užsienio valstybėse, potencialas. Dalyvavimas NVO veikloje ir pilietinėse akcijose teigiamai veikia pilietinį aktyvumą, suteikia galimybę praktiškai realizuoti pilietines teises, įgyti darbo kartu bendrais tikslais patirties, stiprina bendruomeniškumą ir pasididžiavimą valstybe. Rengiant piliečius pilietiniam pasipriešinimui, bendradarbiavimas su NVO padeda pasiekti didesnę piliečių skaičių, užtikrinti įvairių amžiaus grupių asmenų pilietiškumo ir patriotizmo ugdymą.

10.3. Visuomenės pilietinis aktyvumas yra išaugęs, stiprėja jos įsitraukimas į įvairias pilietines veiklas, dalyvavimas organizacijų, ypač bendruomeninių, veikloje. Tai rodo Pilietinės visuomenės instituto 2020 m. atliktas Lietuvos visuomenės pilietinės galios indekso tyrimas.

10.4. Nuolatinis esamos informacijos apie kibernetines ir informacines grėsmes, valstybės gynybą ir pilietinį pasipriešinimą, civilinę saugą atnaujinimas ir šios informacijos sklaidos didinimas įvairiomis komunikacinėmis, atraktyviomis priemonėmis ir būdais suteikia galimybę piliečiams įgyti reikalingų žinių ir įgūdžių, labiau pasiekti įvairias visuomenės grupes (pavyzdžiui, interneto svetainė „lt72.lt“).

10.5. Partnerystės su verslu potencialas.

11. Grėsmės:

11.1. Lėta visuomenės pilietinės galios suvokimo kaita. Pilietinė galia Lietuvoje auga (2020 m. šis rodiklis buvo aukščiausias per visą jo skaičiavimo laikotarpį), tačiau ji vis dar yra

santykinai menka (41,3 balo iš 100) (plačiau: „Pilietinės galios indeksas 2020 m.“. Pilietinės visuomenės institutas).

11.2. Nepakankamai stipri pilietinė valia. Ginkluotoje gynyboje ir neginkluotame pilietiniame pasipriešinime yra pasiryžę dalyvauti 50 proc. piliečių (plačiau: „Lietuvos gyventojų nuomonės aktualiais su krašto apsauga susijusiais klausimais tyrimas“. UAB „Spinter tyrimai“, 2020 m. gruodis). 47 proc. piliečių nežino, kaip elgtųsi karinės grėsmės atveju (plačiau: Ramonaitė, A. ir kt. „Kas eitų ginti Lietuvos? Pilietinio pasipriešinimo prielaidos ir galimybės“. Vilnius, 2018, p. 54).

11.3. Piliečių susipriešinimas tam tikrais vertybiniais ar politiniais klausimais silpnina pasitikėjimą demokratija, valstybės ir savivaldybių institucijomis ir įstaigomis, žiniasklaida ir vienu kitais, todėl gali turėti neigiamos įtakos jų atsparumui ir pilietinei valiai. Tai lemia ir tokie visuomenės atsparumui įtaką darantys veiksniai kaip socialinė atskirtis, skurdas, pajamų nelygybė, švietimo nelygybė, korupcija, kurie reikšmingi tapatinantis su politine bendrija, valstybe ir remiant ją.

11.4. Informacinių ir kibernetinių grėsmių plitimas gali neigiamai veikti piliečių atsparumą ir pilietinę valią, ypač atsižvelgiant į nepakankamus visuomenės gebėjimus susidoroti su šių grėsmių padariniais. 47 proc. piliečių nurodo negebantys atpažinti informacinių atakų ir klaidinančios informacijos (plačiau: „Lietuvos gyventojų nuomonės aktualiais su krašto apsauga susijusiais klausimais tyrimas“. UAB „Spinter tyrimai“, 2020 m. gruodis), 57 proc. piliečių teigia nežinantys, kaip elgtis susidūrus su kibernetinio saugumo incidentu (plačiau: „Lietuvos gyventojų nuomonės aktualiais su krašto apsauga susijusiais klausimais tyrimas“. UAB „Spinter tyrimai“, 2019 m. gruodis), visuomenėje taip pat vis dar nepakankamai įvertinama kibernetinių incidentų poveikio reikšmė (plačiau: „Nacionalinė kibernetinio saugumo būklės ataskaita. 2019“. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Nacionalinis kibernetinio saugumo centras prie Krašto apsaugos ministerijos, Lietuvos kariuomenės Strateginės komunikacijos departamentas, p. 53).

11.5. Rengimo pilietiniam pasipriešinimui įgyvendinimas dėl ekonomikos lėtėjimo ir nepalankių išorės aplinkos veiksnių gali susidurti su finansinių ir žmogiškųjų išteklių trūkumu, kyla pavojus, kad nebus užtikrintas darbų kryptingumas ir pakankamas dėmesys šiai veiklai.

IV SKYRIUS

STRATEGINIS RENGIMO PILIETINIAM PASIPRIEŠINIMUI TIKSLAS, PRINCIPAI IR PRIORITETAI

12. Strateginis rengimo pilietiniam pasipriešinimui tikslas – ugdyti atsparumą, pilietinę valią, žinias bei įgūdžius, kurie užtikrintų piliečių pasirengimą ir dalyvavimą atsakant į nacionaliniam saugumui kylančias grėsmes, priešinant agresijai ir okupacijai.

13. Nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme numatyta, kad valstybė savo piliečiams sudaro sąlygas rengtis visuotiniam pilietiniam pasipriešinimui. Įgyvenant šią nuostatą, piliečių rengimas pilietiniam pasipriešinimui turi būti organizuojamas, atsižvelgiant į valstybės gynybos poreikius ir vadovaujantis šiais principais:

13.1. pilietinės valios ir bendrųjų žinių universalumo principu. Kiekvienas pilietis potencialiai gali tapti neginkluoto pilietinio pasipriešinimo dalyviu, nepriklausomai nuo jam priskiriamų pareigų valstybės gynyboje, tačiau piliečių įsitraukimo negalima iš anksto tiksliai prognozuoti ir suplanuoti. Atsižvelgiant į neginkluoto pilietinio pasipriešinimo veiksmų spontaniškumą, ugdoma visų piliečių valia ir sudaromos galimybės kuo daugiau piliečių įgyti bendrųjų žinių apie dalyvavimą neginkluotame pilietiniame pasipriešime, įgalinant juos lanksčiai veikti susiklosčiusiomis aplinkybėmis ir prireikus gebėti tarpusavyje derinti ginkluoto ir neginkluoto pasipriešinimo veiksmus;

13.2. piliečių rengimo diferenciacijos principu. Specifinių žinių ir įgūdžių suteikiama tiems piliečiams, kuriems šios žinios ir įgūdžiai būtini pagal pareigas valstybės gynybos srityje, tai yra:

13.2.1. į civilinio mobilizacinio personalo rezervą įtrauktiems piliečiams;

13.2.2. karo komendantams, Lietuvos šaulių sąjungos koviniams būriams nepriklausantiems Lietuvos šaulių sąjungos nariams, kurie teiks pagalbą savivaldybių administracijų direktoriams arba karo komendantams, taip pat organizuos ir vykdys pilietinį pasipriešinimą;

13.2.3. ginkluoto pasipriešinimo dalyviams (ginkluotųjų pajėgų nariams);

13.3. esamų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, NVO pasitelkimo principu. Piliečių rengimas pilietiniam pasipriešinimui organizuojamas pasitelkiant valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, NVO, bendruomenines organizacijas.

14. Atsižvelgiant į Lietuvai kylančius saugumo iššūkius ir grėsmes, pasirenkami šie rengimo pilietiniam pasipriešinimui prioritetai:

14.1. atsparumo stiprinimas;

14.2. pilietinės valios stiprinimas;

14.3. visapusiškas švietimo sistemos įtraukimas, siekiant nuo mažens ugdyti atsparumą, pilietiškumą, antikorupcinį sąmoningumą, bendruomeniškumą ir patriotizmą;

14.4. tarpinstitucinis bendradarbiavimas;

14.5. bendradarbiavimo su NVO stiprinimas ir šių organizacijų potencialo naudojimas;

14.6. užsienio šalyse, atitinkančiose euroatlantinės integracijos kriterijus ir vertybes, gyvenančių Lietuvos Respublikos piliečių įtraukimas į rengimą pilietiniam pasipriešinimui.

15. Darbotvarkės 14 punkte nurodytais prioritetais vadovaujamosi, įgyvendinant Darbotvarkės kryptis.

V SKYRIUS

ATSPARUMO STIPRINIMO KRYPTIS

16. Darbotvarkės kryptis – stiprinti piliečių atsparumą, taikos metu jiems suteikiant žinių ir gebėjimų, kurių turėdami jie galėtų apsisaugoti nuo šiuolaikinių saugumo grėsmių ir efektyviai susidoroti su jų padariniais. Šios krypties įgyvendinimo pažangos uždaviniai:

16.1. bendradarbiaujant su mokslo institucijomis ir tyrimų centrais, inicijuoti ir finansuoti tyrimus, kuriais siekiama analizuoti ir vertinti piliečių atsparumo, pasirengimo gynybai ir pilietiniam pasipriešinimui būklę, valstybės vykdomų priemonių rezultatus ir efektyvumą, nustatyti naujų priemonių poreikį;

16.2. didinti informacinių grėsmių atpažįstamumą, skatinti visuomenės gebėjimą kritiškai vertinti informaciją, ugdyti piliečių raštingumą informacijos ir žiniasklaidos srityje;

16.3. bendradarbiauti su akademinė bendruomene ir NVO, stiprinant kovą su dezinformacija;

16.4. remti NVO projektus ir iniciatyvas, prisidedančias prie atsparumo stiprinimo, kitais būdais skatinti partnerystę su NVO, taip pat ir su demokratinėmis patriotinėmis diasporos organizacijomis, veikiančiomis euroatlantinės integracijos kriterijus ir vertybes atitinkančiose užsienio valstybėse;

16.5. planuoti ir įgyvendinti strateginės komunikacijos kampanijas, skirtas dezinformacijos ir propagandos, kuria siekiama paveikti piliečių valią gintis, įtakai mažinti;

16.6. tęsti bendradarbiavimą ir vykdyti bendrus projektus su žiniasklaida, skirtus kovai su propaganda ir dezinformacija, tobulinti visuomenės informavimo politikos kryptis (gaires), didinti viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų nuosavybės santykių ir interesų deklaravimo skaidrumą ir viešumą;

16.7. tobulinti ir plėtoti informacinių grėsmių valdymo ir strateginės komunikacijos sistemą Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos valdymo srityje, siekiant didinti kultūros sektoriaus atsparumą;

16.8. tobulinti švietimą kibernetinių grėsmių klausimais, skatinant saugų ir atsakingą elgesį kibernetinėje erdvėje, atsparumą socialinės inžinerijos atakoms;

16.9. šviesti piliečius, kaip atpažinti priešiškų valstybių žvalgybos institucijų vykdomas verbavimo ar kitokio poveikio veiklas ir nuo jų apsisaugoti;

16.10 didinti visuomenės žinias ir įgūdžius, kaip pasirengti galimoms krizėms ar ekstremaliosioms situacijoms;

16.11. siekiant reguliaraus ir tęstinio Darbotvarkės pažangos vertinimo, Darbotvarkės įgyvendinimo plane sukurti visuomenės atsparumo ir pilietinės valios priešintis agresijai vertinimo rodiklių sistemą.

VI SKYRIUS

PILIETINĖS VALIOS STIPRINIMO KRYPTIS

17. Darbotvarkės kryptis – stiprinti visuomenės pilietinę valią, taikos metu diegiant vertybines nuostatas, kurios skatintų piliečių tapatinimąsi su valstybe ir pasitikėjimą ja, pilietiškumą ir patriotizmą, bendruomeniškumą, savanorišką rengimąsi valstybės gynybai ir pasiryžimą prireikus prie jos prisidėti. Šios krypties įgyvendinimo pažangos uždaviniai:

17.1. stiprinant pilietiškumo ir patriotizmo ugdymą per formalųjį švietimą, į mokomųjų dalykų ugdymo turinį nuosekliai integruoti pilietinio ir patriotinio ugdymo nuostatas, orientuotas į Lietuvos piliečių tapatybės stiprinimą, bendrųjų pilietiškumo kompetencijų ir žinių nacionalinio saugumo ir gynybos klausimais įgijimą;

17.2. į bendrąjį ugdymą įtraukti privalomą nacionalinio saugumo ir krašto gynybos mokymą pagrindinio ir vidurinio ugdymo programoje, užtikrinti šiam mokymui tinkamą pedagogų rengimą, stiprinti jų kompetencijas, spręsti pedagogų trūkumo problemą pritraukiant buvusius karius ir pareigūnus;

17.3. papildyti privalomąją pilietinio ugdymo programą nacionalinio saugumo ir krašto gynybos, pilietinio pasipriešinimo, veikimo bendruomenėje, antikorupcinio sąmoningumo ir kritinio mąstymo ugdymo klausimais, į ją įtraukiant daugiau praktinių veiklų, taip pat iš Nacionalinio saugumo ir krašto gynybos programos perkeltiant ne tik nacionalinio saugumo temas, bet ir daugiau temų, susijusių su gynyba ir ekstremaliosiomis situacijomis, civiline sauga;

17.4. užtikrinti tinkamą pedagogų, dirbančių pilietinio ugdymo srityje, rengimą, taip pat kitus dalykus dėstančių pedagogų pilietinio ugdymo kompetencijų stiprinimą, kad jie galėtų tinkamai perteikti pilietinio ugdymo žinias, pasitelkiant ne tik pedagogus rengiančias aukštąsias mokyklas, bet ir Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademiją;

17.5. bendradarbiaujant su aukštosiomis mokyklomis, tobulinti būsimųjų pedagogų rengimą, skirti daugiau dėmesio pilietiniam ugdymui jų stažuotčių laikotarpiu. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Krašto apsaugos ministerijai ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai bendradarbiaujant su savivaldybėmis, visapusiškai stiprinti ir plėtoti kadetų ugdymą;

17.6. skatinti Lietuvos šaulių sąjungos vykdomas veiklas, ypač jaunųjų šaulių būrelių tinklo plėtrą ir vasaros stovyklų projektą, taip pat skatinti bendradarbiauti savivaldybes, švietimo įstaigas, neformaliojo ugdymo įstaigas ir NVO pilietiškumo ir patriotizmo ugdymo klausimais bei kartu su Lietuvos šaulių sąjunga mokyklose steigti jaunųjų šaulių būrelius (siekiant, kad kiekvienoje savivaldybėje būtų bent po kelis jaunųjų šaulių būrelius įvairiose švietimo įstaigose), be to, skatinti ir kitų patriotinių organizacijų (skautų, ateitininkų) būrelių steigimą;

17.7. stiprinti ir efektyviau panaudoti NVO potencialą, vykdant neformalųjį švietimą, skatinant mokinius įsitraukti į praktines pilietinio aktyvumo, savanorystės iniciatyvas, mokytis veikti kartu, siekti bendrų su kitais piliečiais tikslų;

17.8. stiprinti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų bendradarbiavimą su švietimo įstaigomis ir bendruomeninėmis organizacijomis bei gyvenamųjų vietovių bendruomenėmis, taip prisidedant prie mokinių ir visuomenės praktinio supažindinimo su valstybės veikimo principais;

17.9. ugdyti profesinių mokyklų mokinių ir aukštųjų mokyklų studentų (piliečių) pilietinę valią, kurti paskatų sistemą asmenims, aktyviai dalyvaujantiems NVO, bendruomeninių organizacijų, gyvenamųjų vietovių bendruomenių veikloje, savanorystės ar kitose iniciatyvose, prisidedančiose prie pilietiškumo ir patriotizmo stiprinimo;

17.10. tęsti valstybės švenčių, istorinių datų, nusipelnusių asmenybių jubiliejų minėjimų, Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės dienos renginių organizavimą, įgyvendinti kultūrinės edukacijos programas, parengti edukacines priemones, akcentuojančias Lietuvos istorijos ir kultūros pasiekimus, skatinančias piliečius aktyviau dalyvauti kultūriniame gyvenime;

17.11. stiprinti istorinės atminties įprasminimo iniciatyvas, skatinti kultūrinius projektus, skiepijančius pasididžiavimą Lietuvos valstybe;

17.12. vykdyti nuoseklų visuomenės informavimą apie nacionalinio saugumo ir gynybos politikos aktualijas, Lietuvos kariuomenės plėtrą, siekiant didinti visuomenės paramą Lietuvos nacionalinio saugumo ir gynybos politikos prioritetams ir visuomenės pasitikėjimą nacionalinį saugumą užtikrinančiomis institucijomis;

17.13. ugdant pilietinę valią, labiau pasitelkti NVO: stiprinti bendradarbiavimą ne tik su Lietuvos šaulių sąjunga, bet ir su NVO, bendruomeninėmis organizacijomis, teikti paramą šių organizacijų iniciatyvoms ir projektams, prisidedantiems prie visuomenės pilietiškumo ir patriotizmo ugdymo, skatinti didesnę piliečių įsitraukimą į NVO veiklas;

17.14. vykdyti projektus, kuriais skatinamas skirtingų sričių atstovų (NVO, žiniasklaidos, mokslo, verslo, Lietuvos kariuomenės ir kt.) bendradarbiavimas, taip pasiekiant įvairias visuomenės grupes;

17.15. stiprinti pasaulio lietuvių tapatybės ir bendruomeniškumo jausmą, sudaryti sąlygas pasaulio lietuviams pažinti nacionalinę kultūrą ir naudotis jos ištekliais, siekti aktyvesnio diasporos įsitraukimo į Lietuvos gyvenimą ir gerovės joje kūrimą;

17.16. stiprinti visuomenės pasitikėjimą valstybės institucijomis ir įstaigomis, skatinant aiškia ir skaidrią valstybės institucijų ir įstaigų komunikaciją ir informacijos apie savo veiklą sklaidą, konsultacijas su visuomene svarbiais valstybei klausimais, kokybišką piliečių įtraukimą į sprendimų priėmimo procesą;

- 17.17. didinti viešojo sektoriaus skaidrumą, efektyvumą ir atvirumą;
- 17.18. stiprinti antikorpucinę aplinką ir didinti visuomenės antikorpucinį sąmoningumą;
- 17.19. stiprinti visuomenės atsparumą grėsmėms ir pavojams, plėtojant viešojo ir privataus, mokslo ir nevyriausybinių sektorių bendradarbiavimą.

VII SKYRIUS

ŽINIŲ IR ĮGŪDŽIŲ, REIKALINGŲ NEGINKLUOTAM PILIETINIAM PASIPRIEŠINIMUI, TEIKIMO IR UGDYMO KRYPTIS

18. Darbotvarkės kryptis – taikos metu suteikti žinių ir ugdyti įgūdžius, reikalingus piliečiams prisidedant prie gynybos užduočių atlikimo ir ginkluotųjų pajėgų poreikių užtikrinimo neginkluotais veiksmais – vykdant mobilizaciją ir atliekant būtinuosius darbus, išitraukiant į neginkluotą pilietinį pasipriešinimą. Pagrindiniai piliečių dalyvavimo neginkluotame pilietiniame pasipriešinyje principai ir užduotys bus numatyti Valstybės gynybos plane. Šios krypties įgyvendinimo pažangos uždaviniai:

18.1. parengti ir nuolat atnaujinti išsamią informaciją piliečiams apie jų vaidmenį esant skirtingoms situacijoms (ekstremaliajai situacijai, krizei, mobilizacijai, karo padėčiai), galimybes prisidėti prie neginkluotos gynybos ir apie pagrindines neginkluoto pilietinio pasipriešinimo formas. Skleisti informaciją įprastomis formomis (knygos, brošiūros, internetas, socialiniai tinklai) ir ieškoti inovatyvių, modernių, įvairias visuomenės grupes pasiekiančių būdų, pasitelkiant krašto apsaugos, vidaus reikalų sistemų, švietimo ir kultūros institucijas, savivaldybių institucijas ir įstaigas, NVO, bendruomenines organizacijas ir gyvenamųjų vietovių bendruomenes, žiniasklaidą;

18.2. bendradarbiaujant su mokslo institucijomis ir tyrimų centrais, organizuoti nacionalinio saugumo ir gynybos, civilinės saugos mokymus valstybės tarnautojams, NVO, žiniasklaidos, verslo atstovams ir kitoms tikslinėms grupėms, siekiant juos supažindinti su Lietuvos nacionalinio saugumo ir gynybos sistema, civilinės saugos iššūkiais ir galimybėmis juos spręsti, pilietinio pasipriešinimo pagrindais;

18.3. siekti, kad švietimas neginkluoto pilietinio pasipriešinimo klausimais taptų integralia pirminio profesinio mokymo dalimi ir būtų vykdomas kartu su bendrojo ugdymo programa, mobilizacinių mokymų programas į civilinio mobilizacinio personalo rezervą įrašytiems asmenims papildant pilietinio pasipriešinimo turiniu;

18.4. organizuoti specializuotus neginkluoto pilietinio pasipriešinimo kursus asmenims, delegaluotiems į Valstybės mobilizacijos operacijų centrą, savivaldybių mobilizacijos valdymo grupes, savivaldybių administracijų direktoriams, karo komendantams, Lietuvos šaulių sąjungos koviniams būriams nepriklausantiems Lietuvos šaulių sąjungos nariams, taip pat vietos bendruomenių organizacijų lyderiams, kurie teiks pagalbą savivaldybių administracijų direktoriams arba karo

komendantams, organizuos ir vykdys pilietinį pasipriešinimą. Siekti laipsniškai plėsti kitų piliečių, ypač NVO, taip pat ir veikiančių euroatlantinės integracijos kriterijus atitinkančiose užsienio šalyse, verslo atstovų, dalyvavimą pilietinio pasipriešinimo kursuose, kad jie būtų supažindinti su savo, kaip potencialių pilietinio pasipriešinimo dalyvių, veikimo galimybėmis;

18.5. laipsniškai didinti Lietuvos šaulių sąjungos narių, baigusią bazinį pilietinio pasipriešinimo kursą, skaičių, siekiant, kad ilgainiui šį kursą baigtų visi 18 metų ir vyresni Lietuvos šaulių sąjungos nariai ir Lietuvos šaulių sąjunga galėtų prisiimti didesnį vaidmenį, organizuodama ne tik savo narių, bet ir kitų piliečių rengimą.

VIII SKYRIUS

ŽINIŲ IR ĮGŪDŽIŲ, REIKALINGŲ GINKLUOTAM PASIPRIEŠINIMUI, TEIKIMO IR UGDYMO KRYPTIS

19. Darbotvarkės kryptis – taikos metu suteikti žinių ir ugdyti įgūdžius, sudarysiančius prielaidas piliečiams organizuotai dalyvauti ginkluotame pasipriešime ir užtikrinti sėkmingą teritorinę gynybą. Pagrindiniai piliečių dalyvavimo ginkluotoje gynyboje principai ir užduotys bus numatyti Valstybės gynybos plane. Šios krypties įgyvendinimo pažangos uždaviniai:

19.1. užtikrinti profesinės karo tarnybos, savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos, privalomosios pradinės karo tarnybos ir kariūnų tarnybos kaip pagrindinių piliečių karinio rengimo būdų įgyvendinimą;

19.2. įgyvendinant šaulių karinį rengimą, prioritetą teikti Lietuvos šaulių sąjungos koviniams būriams, siekiant, kad jų karinis rengimas atitiktų Lietuvos kariuomenės reikalavimus ir valstybės gynybos poreikius, o karo padėties metu leistų Lietuvos šaulių sąjungos koviniams būriams sklandžiai integruotis į ginkluotąsias pajėgas ir veikti pagal bendrą jų vadovavimo ir valdymo sistemą. Organizuoti kitų šaulių karinį rengimą, iš anksto identifikavus jų dalyvavimą koviniuose asmenų ir jų organizacijų ginkluoto pasipriešinimo vienetuose. Lietuvos šaulių sąjunga rengiasi ir okupacijos sąlygomis organizuoja rezistencinį judėjimą;

19.3. stiprinti Lietuvos kariuomenės, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnybos ir vidaus tarnybos sistemos įstaigų, Karo padėties įstatyme nustatyta tvarka priskirtų ginkluotosioms pajėgoms, sąveiką, Lietuvos kariuomenei toliau organizuojant jų bendrą karinį rengimą;

19.4. populiarinti Lietuvos kariuomenę ir karo tarnybą, rengti verbavimo kampanijas, kuriomis siekiama skatinti savanorišką tarnybą Lietuvos kariuomenėje;

19.5. tobulinti savanoriškai karo tarnybą pasirinkusių piliečių motyvacines priemones, plėtoti ryšius su savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos karių darbdaviais, siekiant sudaryti palankias sąlygas piliečiams suderinti karo tarnybą ir darbo veiklą;

19.6. populiarinti šaulio tarnybą, užtikrinti šaulių tarnybos ir darbo ar studijų suderinamumą;

19.7. sukurti karo komendantūras, reglamentuoti jų sistemą, struktūrą ir aprūpinimą;

19.8. plėtoti karo komendantų institutą, sukuriant visuomeninių patarėjų ir kitas visuomenines pareigybes karo komendantūrose, siekiant užtikrinti sklandų kovinių asmenų ir jų organizacijų ginkluoto pasipriešinimo vienetų ir partizanų vienetų pasitelkimą ginkluotos gynybos užduotims vykdyti karo padėties metu;

19.9. reglamentuoti kovinių asmenų ir jų organizacijų ginkluoto pasipriešinimo vienetų ir partizanų vienetų suformavimą, asmenų ir jų organizacijų atranką, patikrą, priskyrimą ginkluotosioms pajėgoms, mokymą, sąveiką su ginkluotosiomis pajėgomis bei aprūpinimą, o taip pat jų įtraukimo į ginkluotųjų pajėgų narių sąrašą tvarką;

19.10. įtraukti į rengimą ginkluotam pasipriešinimui asmenis ir jų organizacijas, karo padėties metu sudarysiančius kovinius asmenų ir jų organizacijų ginkluoto pasipriešinimo vienetus ir partizanų vienetus, ir sudaryti jiems galimybes susipažinti su bendraisiais ginkluotos gynybos principais, galimomis jų užduotimis su Lietuvos kariuomene, kitomis ginkluotąsias pajėgas sudarančiomis institucijomis ir karo padėties metu sklandžiai integruotis į ginkluotąsias pajėgas;

19.11. populiarinti visuotinį ginkluotą visuomenės pasipriešinimą ir skatinti ginklų savininkų ir kitų piliečių dalyvavimą koviniuose asmenų ir jų organizacijų ginkluoto pasipriešinimo vienetuose ir partizanų vienetuose;

19.12. sukurti kovinių ginkluoto pasipriešinimo vienetų ir partizanų vienetų sutartinį skiriamąjį ženklą, naudotą esant karo padėčiai ir okupacijos atveju.

IX SKYRIUS

DARBOTVARKĖS ĮGYVENDINIMAS, PAŽANGOS STEBĖSENA, JOS VERTINIMAS IR ATSISKAITYMAS UŽ TAI

20. Darbotvarkės įgyvendinimą koordinuoja Vyriausybė.

21. Darbotvarkė įgyvendinama 2022–2035 metais.

22. Darbotvarkę įgyvendina Krašto apsaugos ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Kultūros ministerija, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Lietuvos šaulių sąjunga, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas ir pagal kompetenciją kitos valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, pasitelkdami socialinius, ekonominius partnerius.

23. Darbotvarkės pažangos įgyvendinimo stebėseną ir vertinimą organizuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija.

24. Darbotvarkės kryptių ir uždavinių įgyvendinimo vertinimas atliekamas vadovaujantis poveikio rodikliais, pateikiamais Darbotvarkės priede.

25. Darbotvarkė įgyvendinama vykdam Darbotvarkės planą. Darbotvarkės plano rengimą koordinuoja Vyriausybė.

26. Darbotvarkės planą rengia Vyriausybės kanceliarija, dalyvaujant įstaigoms, kurių vadovai yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojai, kaip jie apibrėžiami Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatyme, ir joms pavaldžioms biudžetinėms įstaigoms.

27. Darbotvarkės planą, apsvarsčius Nacionalinio saugumo komisijai, tvirtina Vyriausybė. Lėšos Darbotvarkės planui įgyvendinti suplanuojamos ir skiriamos iš valstybės ir savivaldybių biudžetų, kitų valstybės pinigų fondų.

28. Piliečiai, NVO, suinteresuotos visuomeninės grupės, verslo atstovai, žurnalistai, viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai skatinami savo veiksmais prisidėti prie Darbotvarkės įgyvendinimo. Tam tikslui Vyriausybė steigia Pilietinio pasipriešinimo tarybą. Pilietinio pasipriešinimo tarybos darbas reglamentuojamas Vyriausybės tvirtinamuose šios tarybos nuostatuose.

29. Vyriausybės kanceliarijos parengtos Darbotvarkės ataskaitos pateikiamos Vyriausybei:

29.1. Metinė ataskaita pateikiama iki einamųjų metų I ketvirčio pabaigos.

29.2. Galutinė įgyvendinimo ataskaita pateikiama per šešis mėnesius nuo nustatyto Darbotvarkės įgyvendinimo laikotarpio pabaigos.

30. Vyriausybė kiekvienais metais iki Seimo pavasario sesijos pabaigos atsiskaito už Darbotvarkės įgyvendinimą Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetui ir Seimo Švietimo ir mokslo komitetui.

31. Darbotvarkės metinės ir galutinė įgyvendinimo ataskaitos viešai skelbiamos Vyriausybės interneto svetainėje.

Nacionalinės darbotvarkės
 „Lietuvos Respublikos piliečių rengimo
 pilietiniam pasipriešinimui strategija“
 priedas

**NACIONALINĖS DARBOTVARKĖS „LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIŲ RENGIMO PILIETINIAM PASIPRIEŠINIMUI
 STRATEGIJA“ ĮGYVENDINIMO POVEIKIO RODIKLIAI IR JŲ SIEKTINOS REIKŠMĖS**

Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas ir mato vienetas	2020 m. reikšmė (arba paskutinė žinoma reikšmė)	Siektina reikšmė 2025 m.	Siektina reikšmė 2030 m.	Siektina reikšmė 2035 m.	Duomenų šaltinis
1.	Lietuvos gyventojų, manančių, kad kitos šalies agresijos atveju Lietuva turėtų priešintis ginklu, dalis (proc.)	64 (2017 m.)	70	75	80	Pilietinio pasipriešinimo tyrimas
2.	Lietuvos gyventojų, Lietuvos užpuolimo atveju nusiteikusių imtis iniciatyvos organizuoti priešinimąsi ginklu arba prisidėti prie pasipriešinimo, dalis (proc.)	44	50	53	60	KAM atliekama gyventojų apklausa
3.	Lietuvos gyventojų, Lietuvos užpuolimo atveju nusiteikusių imtis iniciatyvos organizuoti priešinimąsi taikiomis priemonėmis arba prisidėti prie pasipriešinimo, dalis (proc.)	54	60	63	70	KAM atliekama gyventojų apklausa
4.	Lietuvos gyventojų, teigiančių, kad žino, kaip reikia elgtis paskelbus mobilizaciją, dalis (proc.)	28	33	38	43	KAM atliekama gyventojų apklausa
5.	Visuomenės dalies, dalyvaujančios istorinės atminties įprasminimo renginiuose ir kaip vertybę puoselėjančios pilietinį ir tautinį tapatumą, padidėjimas (proc.)	37	42	42	46	KM atliekamas tyrimas

6.	Suaugusių LŠS narių skaičiaus padidėjimas (proc.), palyginti su 2020 m.	-	24	56	77	LŠS
7.	Asmenų, baigusių LŠS arba MPPD organizuojamus pilietinio pasipriešinimo kursus, skaičiaus padidėjimas (proc.), palyginti su 2020 m.	-	738	2 202	4 778	LŠS, KAM
8.	LŠS kovinių būrių šaulių, dalyvavusių LK ir KASP karinėse pratybose, dalis (proc.)	80	90	90	95	LŠS
9.	Visuomenės dalyvavimas savanoriškoje veikloje (proc.)	15 (2019 m.)	18	22	25	SADM atliekama gyventojų apklausa
10.	Visuomenės dalyvavimas gyvenamosios vietovės bendruomenės veikloje (proc.)	21 (2019 m.)	30	34	38	SADM atliekama gyventojų apklausa
11.	Pilietinės galios indeksas (balai)	41,3	42	53	55	Lietuivios visuomenės pilietinės galios indekso tyrimas
12.	Lietuvos gyventojų, žinančių apie priešišku žvalgybos ir saugumo institucijų veiklos apraiškas, keliamas grėsmes ir būdus, kaip nuo jų galima apsisaugoti, dalis (proc.)	-	60	65	70	VSD atliekama gyventojų apklausa
13.	Karių skaičiaus padidėjimas (proc.), palyginti su 2020 m.	-	20	29	30	KAM
14.	Pasitenkinimo VRM pavaldžių statutinių institucijų darbu indeksas (proc.)	72	73	74	75	VRM

Vartojamos santrumpos:

KAM – Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija

KASP – Lietuvos kariuomenės Krašto apsaugos savanorių pajėgos

KM – Lietuvos Respublikos kultūros ministerija

LK – Lietuvos kariuomenė

LŠS – Lietuvos šaulių sąjunga

MPPD – Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos

SADM – Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija

VRM – Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija

VSD – Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas
